

AB Volvo

Pressrelease

Atmosfärens detektiv får Volvos miljöpris 2015

Henning Rodhe, professor i kemisk meteorologi vid Stockholms universitet får Volvos miljöpris 2015. Priset som delas ut av en fristående stiftelse är på 1,5 miljoner kronor och tilldelas Henning Rodhe för hans banbrytande arbete med att kartlägga partiklar och andra luftföreningar och hur dessa påverkar, klimat, ekosystem och människors hälsa.

Partiklar och andra föroreningar i luften är ett stort hälsoproblem världen över och beräknas leda till tre miljoner dödsfall årligen. Ett av de stora problemen är bildandet av så kallade bruna moln (atmospheric brown clouds), framförallt i Asien.

Det bruna diset i atmosfären härstammar från mänskliga aktiviteter, framförallt från förbränning av biomassa i öppna eldar när människor lagar mat eller bedriver svedjebruk. Men trafik och kolkraftverk bidrar också. De bruna molnen reducerar solljuset och kan påverka det lokala klimatet. Partiklarna från det bruna diset kan tränga in i lungvävnaderna och bidrar därmed till förtida dödsfall.

När Henning Rodhe inledde sin forskarkarriär under tidigt 1970-tal var kunskaperna bristfälliga om hur partiklar och gaser bildas, hur de transporteras och hur de faller ner. När han och hans forskarkollegor hävdade att försurningen av sjöar och skogsmarker i Sverige och Norge till stora delar orsakades av utsläpp från brittiska kolkraftverk, möttes de av misstro och blev avfärdade. Men senare blev deras resultat bekräftade av andra forskare och lagstiftning och regelverk för utsläpp stramades åt.

Henning Rodhes forskning kan beskrivas som ett detektivarbete, där datainsamling och fältarbete kombineras med vetenskapliga hypoteser. Han har i sin forskning tydligt visat att långväga transporter av exempelvis kvicksilver och radioaktiva substanser är vanligare än man tidigare trott. I atmosfären kan partiklar transporteras mycket långa sträckor, och nedfall och problem uppstår därför på oväntade platser. Ett exempel på detta är de svåra luftföreningarna som under hösten 2015 drabbat Sydostasien, orsakade av jord- och skogsbruk enligt hugg-och-bränn metoder i Indonesien.

Henning Rodhe har arbetat i Europa, Asien och Afrika, ofta som mentor åt yngre forskare. Han var under 1990-talet författare till ett antal kapitel i de första rapporterna från IPCC (FN:s klimatpanel). Henning Rodhe var tidigare chef för International Meteorological Institute i Stockholm under nästan 20 år, och han har varit gästprofessor på flera amerikanska universitet.

VOLVO

AB Volvo

I sitt utlåtande om årets pristagare säger juryn bland annat så här:

”Henning Rodhe har gjort banbrytande insatser till förståelsen av jordens atmosfär, dess beståndsdelar och varför denna kunskap är viktig för mänskligt välbefinnande. Han är en enastående atmosfärforskare med mer än 50 års engagemang i och påverkan på miljöfrågor.”

Volvo Environment Prize grundades 1988 och har blivit ett av världens mest prestigefyllda miljöpriser. Det delas ut en gång om året till personer som har gjort framstående vetenskapliga insatser inom miljö och hållbar utveckling. Priset består av ett diplom, en skulptur i glas och en prissumma på 1,5 miljoner kronor. Priset delas ut vid en ceremoni i Stockholm den 25 november 2015.

För mer information om 2015 års vinnare och Volvo Environment Prize:

www.environment-prize.com

Atmfärforskaren Henning Rodhe får Volvo Environment Prize 2015. Ett av hans specialområden är forskning om problemen med bruna moln, d v s smog och dis orsakade av mänskliga aktiviteter.

Foto: Tore Marklund

Volvos Miljöpris består av ett diplom, en skulptur i glas (bilden) samt en prissumma om 1,5 miljoner kronor. Det delas ut årligen av en fristående stiftelse till personer som gjort framstående vetenskapliga insatser inom miljö och hållbar utveckling.

VOLVO

AB Volvo

21 oktober 2015

*För mer information om Volvo Environment Prize och årets vinnare, kontakta, juryns ordförande professor Will Steffen, Fenner School of Environment and Society, Australian National University, e-post: will.steffen@anu.edu.au
Telefon: +61 2 6125 4588*

För fler nyheter från Volvokoncernen, gå till <http://www.volvogroup.com/globalnews>.

Volvokoncernen är en av världens ledande tillverkare av lastbilar, bussar, anläggningsmaskiner och marin- och industrimotorer. Volvokoncernen tillhandahåller också kompletta finansiella tjänster och service. Volvo sysselsätter cirka 100 000 personer, har produktionsanläggningar i 19 länder och försäljning på mer än 190 marknader. Volvokoncernen omsatte 2014 cirka 283 miljarder kronor och är noterat på Nasdaq Stockholm. För mer information besök www.volvokoncernen.se eller www.volvogroup.mobi om du använder din mobiltelefon.